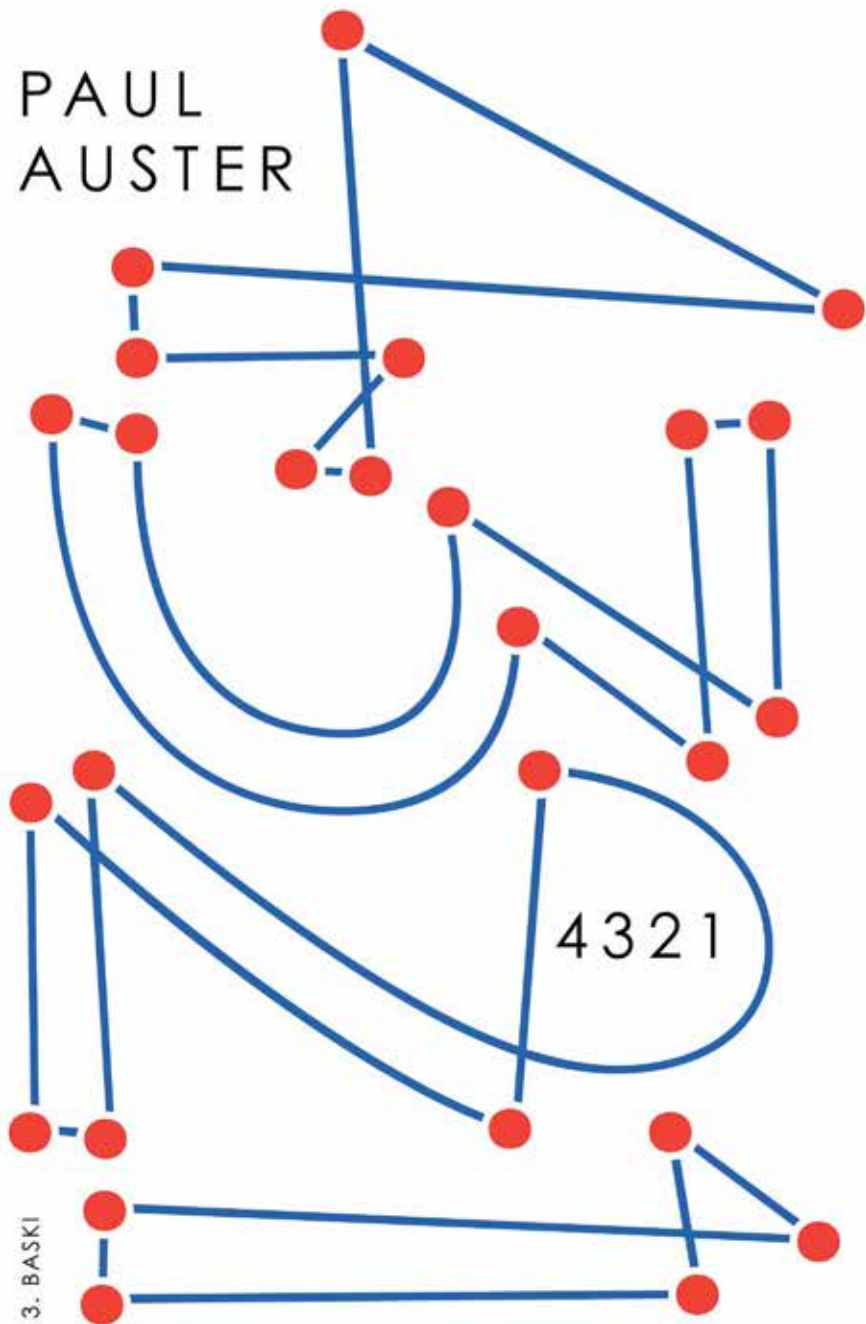

PAUL
AUSTER

Çeviri: SEÇKİN SELVİ

♥ can
roman

PAUL AUSTER

4 3 2 1

4 3 2 1, Paul Auster

© 2017, Paul Auster

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayını hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2017

3. basım: Ocak 2018, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ, Tuğba Eriş

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3584-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750735844

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

PAUL AUSTER

4 3 2 1

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Seçkin Selvi

♥can

Paul Auster'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Ay Sarayı, 1991

Yalnızlığın Keşfi, 1991

Son Şeyler Ülkesinde, 1992

Şans Müziği, 1993

Kırmızı Defter, 1994

Leviathan, 1994

Yükseklik Korkusu, 1995

Duman - Surat Mosmor, 1998

Timbuktu, 1999

Cebi Delik, 1999

Köşeye Kısırmak, 2000

Yanılsamalar Kitabı, 2002

Kehanet Gecesi, 2004

Cam Kent, 2004

Hayaletler, 2004

Kilitli Oda, 2004

Brooklyn Çılgınlıkları, 2007

Yazı Odasında Yolculuklar, 2007

Duvar Yazısı, 2008

Karanlıktaki Adam, 2008

Lulu Köprüde, 2009

Görünmeyen, 2010

Sunset Park, 2011

Kış Günlüğü, 2012

Şimdi ve Burada (J.M. Coetzee ile birlikte), 2013

İç Dünyamdan Notlar, 2014

Babamın Tanrı Olduğunu Sandım (editör), 2015

PAUL AUSTER, 1947 yılında ABD'nin New Jersey eyaletinde, Newark'ta doğdu. Daha 12 yaşındayken, önemli bir çevirmen olan eniştesinin kitaplarını okuyarak edebiyata büyük bir ilgi duymaya başladı. Columbia Üniversitesi'nde Fransız, İngiliz ve İtalyan edebiyatı okuduktan sonra dört yıl kadar Fransa'da yaşadı, Fransız yazarlardan çeviriler yaptı. XX. yüzyıl Fransız şiiri üstüne önemli bir antoloji hazırladı. İlk kez 1987'de *New York Üçlemesi* adlı yapıtıyla büyük ilgi gördü. Daha sonra *Ay Sarayı*, *Kehanet Gecesi*, *Köşeye Kısırmak*, *Son Şeyler Ülkesinde*, *Leviathan*, *Şans Müziği*, *Timbuktu*, *Yanılsamalar Kitabı*, *Yükseklik Korkusu*, *Brooklyn Çılgınlıkları*, *Yazı Odasında Yolculuklar*, *Karanlıktaki Adam* ve *Sunset Park* adlı romanları, *Yalnızlığın Keşfi* adlı anı-romanı, *Kırmızı Defter* adlı öykü kitabı birbirini izledi. Auster, eşi yazar Siri Hustvedt ve iki çocuğuyla birlikte New York, Brooklyn'de oturuyor.

SEÇKİN SELVİ, Üsküdar Amerikan Koleji'ni bitirdi. Öğrenimini Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde sürdürdü. *Tiyatro 70* ve *Edebiyat 81* dergilerini çıkardı. *Günaydın* ve *Sabah* gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. *Milliyet Sanat* dergisinde tiyatro eleştirileri yazıyor. MGS Merkezi ve Yeditepe Üniversitesi'nde eleştiri dersi verdi. Asaf Çiyiltepe Ödülü, Aydın Üstüntaş ve Çevirmenler Derneği Onur Ödülü alan Selvi, 1957'den başlayarak tiyatro, felsefe, edebiyat dallarında 167 yapıtı çevirdi.

Bu kitap bir kurmacadır. Romanda yer alan bütün karakterler, kurumlar ve olaylar ya yazarın hayal gücüyle yaratılmış ya da gerçektışı tanımlar kullanılmıştır.

Siri Hustvedt'e

1.0

Aile efsanesine göre Ferguson'un büyükbabası ceketinin astarına dikilmiş yüz rubleyle, doğup büyüdüğü Minsk şehrinde yaya olarak yola koyuldu, batıya doğru ilerleyip Varşova ve Berlin'den geçerek Hamburg'a geldikten sonra, kışın sert fırtınalarıyla boğuşarak Atlantik'i geçen ve yirminci yüzyılın ilk günü New York Limanı'na giren *Empress of China* adlı gemiye bilet aldı. Ellis Adası'ndaki göçmen bürosunda mülakat sırasını beklerken bir Rus Yahudisiyle sohbet etti. Adam ona, *Reznikoff adını unut*, dedi. *Bu ad burada işine yaramaz. Amerika'daki yeni hayatın için bir Amerikalı adı gerek sana, kulağa tipik Amerikalı gibi gelecek bir ad.* İngilizce 1900 yılında Isaac Reznikoff'un hiç bilmediği bir dil olduğu için, kendisinden yaşça büyük ve daha deneyimli hemşerisine akıl danıştı. Adam, *Onlara adının Rockefeller olduğunu söyle*, dedi. *O zaman sorun çıkmaz.* Bir saat geçti, sonra bir saat daha ve on dokuz yaşındaki Reznikoff'a sıra gelip de göçmen bürosundaki memurun karşısına oturduğunda adamın söylediği ad çoktan aklından çıkmıştı. Görevli, *Adın ne?* diye sordu. Bitkin durumdaki göçmen hayıfla kafasına vurarak Eskenazi dilinde yanıtladı: *İkh hob fargessen (Unuttum)!* Ve böylece Isaac Reznikoff Amerika'daki yeni hayatına Ichabod Ferguson olarak başladı.

Zor bir hayat oldu, özellikle de başlangıçta; ama başlangıç döneminden sonra da yeni vatanında işler hiç de onun hayal ettiği gibi gitmedi. Yirmi altıncı doğum gününden hemen sonra kendisine bir eş bulduğu doğru; kızlık soyadı Grossmann olan karısı Fanny'nin ona güçlü kuvvetli, sağlıklı üç erkek evlat verdiği de doğru; ama gemiden indiği günden 7 Mart 1923 gecesine kadar, yani gece bekçisi olarak çalıştığı Chicago'daki bir deri eşya deposunda yapılan soygunda vurulup beklenmedik bir şekilde henüz kırk iki yaşında ölünceye kadar Ferguson'un büyükbabası için Amerika'daki hayat zorlu bir mücadeleden öteye geçemedi.

Hiç fotoğrafı kalmamış, ama söylendiğine göre kocaman elleri, güçlü sırtı olan iriyarı biriydi, eğitimsiz, vasıfsız, sözün kısası kör cahil bir çaylaktı. New York'taki ilk öğle sonrasında, ömründe gördüğü en kırmızı, en tostoparлак, en kusursuz elmaları satan bir işportacıya rastladı. Dayanamayıp bir tane aldı ve hevesle dişledi. Beklediği tatlılık yerine, elmanın tadı acımsı ve bir tuhaftı. Daha da kötüsü, elma mide bulandıracak kadar yumuşaktı ve dişleri kabuğu deldiği anda meyvenin içi saçma tanesi gibi çekirdeklerle dolu açık kırmızı bir sıvı halinde ceketinin üzerine boşaldı. Damağındaki ilk New York tadı, Jersey domatesiyle ilk ve hiç unutamayacağı karşılaşması bu oldu.

Rockefeller değil, ama tuhaf bir adı olan ve dur durak bilmeyen ayaklarıyla Manhattan ve Brooklyn'de, Baltimore ve Charleston'da, Duluth ve Chicago'da şansını deneyen, liman işçisi, Büyük Göller tankerinde tayfa, gezici sirkte hayvan bakıcısı, konserve fabrikasında montaj bandı işçisi, kamyon sürücüsü, hendek kazıcısı, gece bekçisi gibi çeşitli işlerde çalışan vasıfsız işçi, geniş omuzlu, irikıyım bir Yahudiydi. Onca çabasına karşın hiçbir zaman eline birkaç metelikten fazla para geçmedi, o yüzden

de zavallı Ike Ferguson'un karısına ve üç oğluna bıraktığı tek miras gençliğindeki avarelik maceralarının öyküleri oldu. Uzun vadede öyküler muhtemelen paradan daha değersiz değildir, ama kısa vadede yararları çok sınırlıdır.

Deri eşya şirketi, Fanny'ye kocasının kaybından dolayı tazminat olarak ufak bir meblağ verdi, o da oğullarını aldı ve Central Ward'daki evlerinin çatı dairesini sembolik bir kira karşılığı onlara veren kocasının akrabalarının daveti üzerine Chicago'dan Newark, New Jersey'ye taşındı. Oğulları on dört, on iki ve dokuz yaşlarındaydı. En büyükleri Louis çoktan Lew olup çıkmıştı. Ortanca Aaron, Chicago'daki okulun bahçesinde yediği dayanılmaz dayaklardan sonra kendine Arnold adını takmıştı. Dokuz yaşındaki Stanley'ye de herkes Sonny derdi. Anneleri iki yakayı bir araya getirebilmek için dışarıdan çamaşır yıkama işi alıyor, yama ve tamir yapıyordu; ama çok geçmeden oğlanlar da okuldan sonra çalışarak ve kazandıkları her peniyi annelerinin avucuna koyarak ev masraflarına katkıda bulunmaya başladılar. Zor günlerdi, yoksulluk tehlikesi görüş mesafesini yok eden yoğun bir sis gibi kaplıyordu evin odalarını. Korkudan kaçış yoktu, oğlanların üçü de giderek annelerinin hayatın amacı hakkındaki karamsar ontolojik görüşünü özümsemişti. Ya çalışırsın ya açlıktan ölürsün. Ya çalışırsın ya başını sokacak yeri kaybedersin. Ya çalışırsın ya ölürsün. İradesizlerin işine gelen Birimiz-Hepimiz-İçin-Hepimiz-Birimiz-İçin kavramı Ferguson'lar için geçerli değildi. Onların küçük dünyasında Hepimiz-Hepimiz-İçindi veya Ya Hep-Ya Hiçti.

Büyükannesi öldüğünde Ferguson daha iki yaşına basmamıştı; o yüzden onunla ilgili hiç bilinçli anısı yoktu, ama aile efsanesine göre Fanny, zor ve günü gününe uymayan, durup dururken çılgın atmaya, hâkim olamadığı hıçkırığa hıçkırığa ağlama nöbetlerine yatkın, oğulları yaramazlık yapınca süpürge sopasıyla döven, bağıra ça-

ğira pazarlık ettiği için yerel dükkânların bazalarına girmesi yasaklanmış bir kadındı. Nerede doğduğunu bilen yoktu, on dört yaşındayken bir öksüz olarak New York'a ayak bastığı ve Aşağı Doğu Yakası'ndaki penceresiz bir tavan arasında birkaç yıl şapka yaparak çalıştığı söylenirdi. Ferguson'un babası Stanley, oğluna ebeveynlerinden çok nadiren söz eder, çocuğun sorularını kısa, ihtiyatlı, belirsiz yanıtlarla geçiştirirdi; Ferguson baba tarafından büyük ebeveynleriyle ilgili ne öğrenebildiyse ikinci kuşak Ferguson eltilerinin büyük yaş farkıyla en genci olan annesi Rose'dan öğrendi, o da bu bilgileri Stanley'le Arnold kadar ketum olmayan ve onlardan daha konuşkan Lew'nun dedikoducu karısı Millie'den almıştı. Ferguson on sekizindeyken, annesi, Millie'nin bir söylenti diye aktardığı, doğru da yanlış da olabilecek, kanıtlanmamış bir hikâyeyi anlattı ona. Lew'nun Millie'ye anlattığına ya da Millie'nin kocasından duyduğunu söyleyerek aktardığına göre, Ferguson'ların Stanley'den üç ya da dört yıl sonra doğan dördüncü bir çocuğu, bir kızları varmış; ailenin Duluth'ta oturduğu, Ike'ın Büyük Göller gemisinde tayfa olarak iş aradığı birkaç aylık dönemde meteliksizmişler, Fanny, Ike gittikten sonra doğum yaptığı için ve Duluth Minnesota'da olduğu için ve mevsimlerden kış, hem de özellikle soğuk iklimi olan bir yerde özellikle dondurucu bir kış olduğu ve oturdukları ev bir tek odun sobasıyla ısıtıldığı için ve Fanny ile oğlanlar parasızlıktan günde sadece tek öğün yiyebildikleri için, bir başka çocuğa bakma düşüncesi kadını öylesine dehşete düşürmüş ki yeni doğan kızını banyo küvetinde boğmuş.

Stanley, annesiyle babası hakkında oğluna çok az şey anlatmakla kalmaz, kendisinden de pek söz etmezdi. Bu da Ferguson'un babasının çocukluğu, yeniyetmeliği ve otuzuna bastıktan iki ay sonra Rose'la evleninceye kadar ki gençlik dönemiyle ilgili net bir fikir edinmesini zorlaş-

tırırdı. Yine de babasının nadiren boş bulunup anlattıklarından Ferguson şu bilgileri bir araya getirmeyi becerdi: Ağabeyleri küçüklüğünde Stanley'le alay etmiş, itip kakmışlar; üç kardeşin en küçüğü olduğu ve çocukluğunun ancak çok kısa bir dönemi babasının sağlığında geçtiği için Fanny'ye en düşkün olan oymuş; çalışkan bir öğrenciymiş, üç kardeşin spor alanında en başarılısıymış, futbol takımında savunma oyuncusuymuş, Central Lisesi atletizm takımının bayrak yarışında çeyrek mil koşucusuymuş, elektronik konusunda yetenekli olduğu için 1932'de liseyi bitirince bir radyo onarım dükkânı açmış (*dükkân, babasının deyimiyle Newark merkezindeki Academy Caddesi'nde duvardaki bir çukur kadarmış, ayakkabı boyacı tezgâhından az büyükçe bir yermiş*), on bir yaşındayken annesinden süpürge sopasıyla yediği dayak yüzünden sağ gözü sakatlanmış (görme yetisini yarı yarıya kaybetmiş ve o yüzden Birinci Dünya Savaşı'nda çürüğe çıkarılmış), Sonny takma adından nefret ettiği için okulu bitirir bitirmez o adı bir daha kullanmamış, dans etmeyi, tenis oynamayı severmiş, ona ne kadar aptalca ya da küçümseyici biçimde davranırlarsa davransınlar ağabeylerinin hakkında olumsuz tek kelime etmemiş, çocukluğunda okuldan sonra gazete satmış, hukuk okumak çok istemiş ama paraları olmadığı için bundan vazgeçmiş, yirmili yaşlarında kızların gözbebeği diye nam salmış ve hiçbirisiyle evlenmeyi aklından geçirmeden birçok Yahudi kızla gezip tozmuş, 1930'larda Havana, Batı Yarımküresi'nin günah başkentiyken birkaç kez Küba'ya gitmiş, hayattaki en büyük arzusu milyoner olmak, Rockefeller kadar zengin olmakmış.

Lew da Arnold da Fanny'nin çılgin ev ortamından, babalarının 1923'teki ölümünden sonra Ferguson'lara hükmeden o çılgık çılgığa zorbadan olabildiğince çabuk kurtulmaya kararlı olarak yirmili yaşlarının başında ev-

lendiler; ama ağabeyleri kaçtığı sırada henüz yirmisine gelmemiş olan Stanley'nin evde kalmaktan başka seçeneği yoktu. Liseyi daha yeni bitirmişti; yıllar, tam on bir yıl peş peşe geçip gitti ve o Büyük Ekonomik Kriz dönemini ve savaşın ilk yarısını Fanny'yle aynı çatı dairesini paylaşarak orada kalmaya devam etti; belki sinamekiliğinden ya da tembelliğinden kaldı, belki annesine karşı bir ödev ya da sorumluluk duygusuyla hareket ediyordu, belki de bütün bu nedenler bir başka yerde yaşamayı hayal etmesini bile olanaksızlaştırıyordu. Lew ile Arnold'un çocukları olmuştu, oysa Stanley aynı anda birden fazla kızla flört etmeyi sürdürüyor, bütün enerjisini küçük işini büyütmek için harcıyor ve yirmili yaşlarının ortasını dans ederek geçirip otuza merdiven dayadığında bile evlenmeye hiç niyetlenmediğinden ömrünün sonuna kadar müzmin bir bekâr olarak kalacağından kimse kuşku duymuyordu. Derken, 1943 Ekim'inde Amerikan Beşinci Ordusu'nun Napoli'yi Almanların elinden kurtarmasının üzerinden bir hafta bile geçmeden, sonunda savaşın Müttefiklerin lehine dönmeye başladığı umudunun yaşandığı dönemin ortasında, Stanley New York'ta arkadaşlarının aracılığıyla yirmi bir yaşındaki Rose Adler'le tanıştı ve ömür boyu bekârlık sultanlıktır hayali ânında ve bir daha canlanmamak üzere öldü.

Ferguson'un annesi öylesine güzel, gri-yeşil gözleri, uzun kumral saçlarıyla öylesine çekici, öylesine doğal, canlı ve güleç, payına düşen bir altmış beşlik vücudunun her yanı öylesine kusursuzdu ki, normal olarak kimseye bağlanmaktan hoşlanmayan, o zamana kadar aşk ateşiyle hiç yanmamış olan yirmi dokuz yaşındaki Stanley, Rose'un karşısında ciğerlerindeki bütün hava çekilmiş ve bir daha soluk alamayacakmış gibi darmadağın oldu.

Rose da göçmen çocuğuydu, Varşova doğumlu babası da Odesa doğumlu annesi de üç yaşına basmadan

Amerika'ya gelmişlerdi. O yüzden Adler'ler, Amerika'ya Ferguson'lardan daha çok uyum sağlamış bir aileydi ve Rose'un ebeveynlerinin dili hiç yabancı şiveye kaçmazdı. Detroit, Hudson ve New York'ta büyümüşlerdi ve kendi ana babalarının Eskenazi, Leh ve Rus dilleri, karmaşık deyimlerine varıncaya kadar incelikli, akıcı bir İngilizceye dönüşmüştü; oysa Stanley'nin babası ölünceye kadar ikinci dili sökmeye uğraşmıştı, Doğu Avrupa'daki kökenlerinden yarım yüzyıla yakın bir süre önce koptuğu halde annesi 1943 yılında bile hâlâ Amerikan gazeteleri yerine *Jewish Daily Forward* adlı Yahudi gazetesini okuyor, ağzından çıkan hemen her cümlede oğullarının Esgilizce dediği Eskenazi ve İngilizce sözcüklerle dolu tuhaf, karmaşık bir dille kendini ifade etmeye çalışıyordu. Rose'la Stanley'nin ataları arasındaki temel farklardan biri buydu, ama ebeveynlerinin Amerikan yaşam tarzına az ya da çok uyum sağlamış olmalarından da önemli olan fark şans konusundaydı. Rose'un annesiyle babası ve büyükanneleleriyle büyükbabaları, bahtsız Ferguson'ların mağduru olduğu acımasız talihsizliklerden kaçınmayı başarmışlardı ve onların aile tarihçesinde ne ambar soygunlarında öldürülmek vardı, ne açlıktan ve umutsuzluktan ölme noktasına varan yoksulluk, ne de banyo küvetinde boğulan çocuklar. Detroit'li büyükbaba terziydi, Hudson'lu büyükbaba da berberdi; kumaş ve saç kesmek insanı servete ve dünyevi başarıya götüren yola sokacak meslekler olmasa da, sofraya yemek koymaya, çocukları giydirmeye yetecek kadar düzenli gelir sağlıyordu.

Rose'un Ben ve Benjy diye de tanınan babası Benjamin, 1911'de liseyi bitirdiğinin ertesi günü Detroit'ten ayrılıp uzak bir akrabanın kendisine şehir merkezinde bir tuhafiyecide tezgâhtarlık işi bulduğu New York'un yolunu tuttu, ama genç Adler kaderin yeryüzünde geçireceği kısa süreli erkek çorabı ve çamaşırı satarak harcamayı al-

nına yazmadığını bilerek iki hafta içinde işi bıraktı; ve ev ev dolaşan temizlik ürünleri satıcısı, gramofon plakları dağıtıcısı, Birinci Dünya Savaşı'nda asker, otomobil satıcısı, Brooklyn'de ikinci el araba satılan açık hava sergisinin ortağı olup otuz iki yıl sonra Manhattan'daki bir emlak şirketinin üç azınlık ortağından biri olarak ekmeğini kazanıyordu ve 1941'de Amerika savaşa girmeden altı ay önce ailesini Brooklyn, Crown Heights'tan Batı 58. Cadde'deki yeni bir binaya taşımaya yetecek kadar geliri vardı.

Rose'a anlatılanlara göre, annesiyle babası bir pazar günü New York eyaletinin kuzeyinde, annesinin Hudson'daki evinin yakınında düzenlenen piknikte tanıştılar ve altı ay içinde (Kasım 1919) evlendiler. Rose'un sonradan oğluna itiraf ettiği gibi, bu evlilik onu hep şaşırtmıştı; çünkü annesiyle babası gibi birbirine taban tabana zıt iki insanı çok ender gördüğü halde evliliklerinin kırk yılı aşkın süredir devam etmesi, hiç kuşkusuz, insan ilişkileri tarihinin büyük gizemlerinden biriydi. Benjy Adler ağzı iyi laf yapan, çokbilmiş, cebine yüz farklı projeyi tıkıştırabilen, fıkra anlatmayı seven, her zaman ilgi odağı olmayı beceren hırslı biriydi ve New York'un kuzeyinde piknik yaptıkları o pazar günü, bembeyaz tenli, gür kızıl saçlı, etine dolgun, iri göğüslü, utangaç, bir kenarda dikkati çekmeden duran yirmi üç yaşındaki Emma Bromowitz adında bir kıza âşık oldu; kız öylesine el değmemiş, öylesine toy, öylesine edepli idi ki, daha ilk bakışta onun dudaklarına hiç erkek dudağı dokunmamış olduğu anlaşılırdı. Evlenmeleri hiç mantıklı olamazdı, bütün belirtiler yanlış anlamalar ve çekişmelerle dolu bir beraberliğe mahkûm olduklarını gösteriyordu, ama evlendiler ve Benjy kızları doğduktan sonra (1920'de Mildred, 1922'de Rose) Emma'ya sadık kalmayı pek beceremese de onu yüreğinden söküp atmadı, defalarca ihanete uğramasına karşın Emma da ona sırt çeviremedi.

"Auster"ın en büyük, en yürek burkan, en doyurucu romanı, gerçeklerin ve olasılıkların, aşkın ve yaşamın sürükleyici ve şaşırtıcı öyküsü" olarak tanımlanan yapıt, bir aile destanı havasında başlıyor ve o aile bireylerinden birinin kendi yaşamını "ya öyle olmasaydı" diye sürdürmesiyle devam ediyor.

Sadece bir ailenin ve bir kişinin yaşamıyla sınırlı kalmayan roman, Soğuk Savaş, Rosenberg'lerin idamı, Kennedy ve Martin Luther King suikastları, Vietnam Savaşı, My Lai katliamı, 1968 üniversite olayları gibi konuları da ayrıntılarıyla işleyerek 20. yüzyılın ikinci yarısına panoramik bir bakış sunuyor ve bu deneyimleri bitmek istemeyen, akıcı, keyifli cümlelerle aktarıyor.

Auster kitabını yorumlarken, "Kendi yaşamımdan bazı şeyleri aktardım, ama hangi yazar bunu yapmaz ki?" diyor ve, "Ben tanıdığım, bildiğim dünyayı, kendi yaşadığım ve sürprizlerle dolu deneyimleri yansıtmaya çalışıyorum, ömrüm boyunca bu kitabı yazmak için bekledim," diye tamamlıyor sözünü.

